

יום ד' דחווה"מ פסח תשע"ה

שו"ת סיכום הדף היומי

מ"י: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מ"י או לפקס.

ניתן להפיץ לזיכוי הרבים תחת השם 'נר שמואל' בלבד

נר שמואל

לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

כתובות - ס"ה

1. ר' אלעזר - אין פוסקין קצבת יינות לאשה מפני שמרגילה לתאוות תשמיש. מניין?

'ותקם חנה אחרי אכלה בשילה ואחרי שותה' ומכך שבפסוק העוסק בה נאמר 'שתה' בלשון זכר, משמע שנקבה לא שותה. ואת הפסוק: '...שמני ושקוי' יש לפרש דברים שהאשה משתוקקת עליהן - תכשיטין.
2. בברייתא מבואר שאם רגילה בשתיית יין, אינו מזיח לבה ודינה שונה. כמה נותנים לה?

שמואל: בפני בעלה שני כוסות, שלא בפני בעלה - כוס אחד. [ואם אינה רגילה: בפני בעלה - כוס אחד, שלא בפני בעלה - כלום].

לאיבעית אימא: רגילה - נותנין לה להטעים את התבשיל, וכמעשה בכלתו של נקדימון בן גוריון.

ברייתא: כוס אחד יפה לאשה, שנים - ניוול הוא, שלשה - תובעת בפה, ארבעה - אפילו חמור תובעת בשוק ואינה מקפדת. כל זה שאין בעלה עמה, כשבעלה עמה לא אכפת לנו. ומה שחנה נזהרה אע"פ שבעלה עמה, כיון שהם היו אורחים ואסורים בתשמיש, וכדמצינו שרק ששבו לביתם בא עליה. מעשה: חומא אשתו של אביי בקשה מרבא שיפסוק לה קצבה ליין, ענה: בעלך אינו שותה יין, אמרה לו חיי דמר! היו משקים אותו בגביעים כמדת אמתי וזרועי, כשהראתה לו נחשף זרועה ונפל אור בבית הדין, קם רבא נכנס לביתו ותבע את אשתו לתשמיש, שאלה אותו מי היה כעת בבית הדין? וסיפר לה, יצאה אחרי חומא והכתה אותה במנעול של ארגז עד שגירשה אותה ממחוזא, ואמרה לה כבר הרגת שלשה אנשים, באת להרוג עוד אחד? מעשה: רב נחמיה ב"ר פסק יין לכלתו של רבא כיון שבני מחוזא רגילים לשתות יין.

מעשה: רב יוסף פסק לאשה מזונות ויין, אח"כ ביקשה גם בגדים, שאל אותה למה? ענתה לו: בשביל שלא אתבזה בפניך ובפני חבריך.
3. אלו טעמים והלכות נתבארו בגמרא בענין החיובים לקצבת האשה?
 - א. מפץ ומחצלת - חייב במקום שאין רגילין לעשות שטיח עור למטה, אלא סירוגי חבלים המצערים אותה.
 - ב. כר וכסת - אם הוא דרך משפחת נותנים לה. אם הוא דרך משפחתו ולא משפחתה, לת"ק: אין נותנים לה כיון שהבעל יכול לומר לה שרק כשיהיה עמה יביא איתו כר והכסת, ולרבי נתן: נותנים לה, כיון שתטען, שמא יגיע בבין השמשות ולא יוכל להביא הכר ויקח את שלי וישכיבני לארץ.
 - ג. הטעם ששיניו שמנעלים נותן בכל מועד ובגדים אחת לשנה - כיון שהתנא גר בהרים שהנעליים בלות, ונותן במועד כדי שיהיה לה שמחה לחג.
 - ד. בגדים בשווי חמשים זוז - הכוונה לזוזי מדינה [פשוטים] ולא זוזים צוריים. והראיה מכך שבמשנתנו מדובר בעניי שבישראל.
 - ה. מותר קצבת המזונות לבעל, מותר בלאות מהבגדים לאשה, שמתכסה בהן בימי נדתה כדי שלא תתגנה על בעלה. מותר בלאות אלמנה הניזונת מנכסי היתומים ליורשיו, כיון שאין את הטעם שתתגנה על בעלה.
 - ו. אוכלת עמו מלילי שבת... - לרב נחמן: אוכלת ממש, לרב אשי: תשמיש בלשון נקיה, 'אכלה ומחתה פיה'..
4. מעיקר הדין אי אפשר לכופ אדם לזון את ילדיו הקטנים, אבל תקנו חכמים שיהיה זן קטני קטנים. עד איזה גיל?

עד בן שש. כדרב אסי, קטן בן שש יוצא חוץ לתחום בעירוב אמו.

וההוכחה לכך, מזה ששיניו שאם היתה מניקה - מוסיפין לה על מזונותיה. ונדחה: שיתכן משום שהיא חולה, וקמ"ל שסתם מניקות חולות הן. רבי יהושע בן לוי הורה: מוסיפין לה יין, שהיין יפה לחלב.
5. משנה - מציאת האשה ומעשה ידיה לבעלה. ירושתה - הוא אוכל פירות בחייה, והקרן שלה. למי דמי הבושת ופגם כשחבלו בה?

ת"ק: לאשה. רבי יהודה ב"ב: במכה מוסתרת - לה שני חלקים ולו אחד, מכה גלויה - לו שני חלקים ולה אחד, שהבושת שלו, ועוד שנמאסת עליו. החלק שלו ינתן מיד, החלק שלה ילקח בהן קרקע והוא אוכל פירות.

אע"פ שכבר שנינו - האב זכאי בבתו בקידושיה בכסף, בשטר ובביאה. זכאי במציאתה ובמעשה ידיה ובהפרת נדריה, מקבל את גיטה, ואינו אוכל פירות משדות שלה בחייה, יתר עליו הבעל שזכאי בכלן וגם אוכל פירות בחייה. מ"מ הוצרכה המשנה כדי להביא את מחלוקת רבי יהודה בן בתירא ורבנן.